॥११॥ वृद्धानांशस्त्रेणछिन्नदेहानां॥१२॥१३॥धर्मोधर्मपालः॥१४॥अलंवारणंछेदनमितियावत् तेनवृषंलुनातिछिनत्तीतिवृषलइतियोगोदर्शितः॥१५॥१६॥ धर्मपदस्यद्वेधाव्युत्पत्तिमाह धनादिति धन वाचीनांतोधनशब्दः अर्तेर्गत्यर्थान्मक्प्रत्ययेततोनलोपगुणौ धनादिस्रवतीतिधर्मइत्यर्थः धनादितिपंचमीतुधनंप्रापयितुंस्रवतिद्रवतिकृपायतइतिल्यब्लोपेज्ञेया धारणाद्वाधर्मः धृञोमन्प्रत्ययःसीमांतकरः याव

नपूज्यंतेत्यतिथयोयदापापोनवार्यते॥ नवेदानधिगच्छंतिव्रतवंतोद्विजातयः॥ ११ ॥ नयज्ञांस्तन्वतेविप्रायदापापोनवार्यते॥ वृद्धानामिवसत्वानांमनोभ वतिविह्वलं॥ १२ ॥ मनुष्याणांमहाराजयदापापोनवार्यते॥ उभौलोकावभिप्रेक्ष्यराजानमृषयःस्वयं॥ १३ ॥ असृजत्सुमहद्भूतमयंधर्मोभविष्यति॥ यस्मि न्धर्मोविराजेततंराजानंप्रचक्षते॥ १४ ॥ यस्मिन्विलीयतेधर्मस्तंदेवावृषलंविदुः ॥ वृषोहिभगवान्धर्मोयस्तस्यकुरुतेत्वलं ॥ वृषलंतंविदुर्देवास्तस्माद्धर्मंविव र्धयेत्॥ १५॥ धर्मेवर्धतिवर्धंतिसर्वभूतानिसर्वदा॥ तस्मिन्ह्रसतिहीयंतेतस्माद्धर्मंनलोपयेत्॥ १६॥ धनात्स्रवतिधर्मोहिधारणाद्वेतिनिश्चयः॥ अकार्याणां मनुष्येंद्रससीमांतकरःस्मृतः॥ १७॥ प्रभवार्थंहिभूतानांधर्मःसृष्टःस्वयंभुवा॥ तस्मात्प्रवर्तयेद्धर्मंप्रजानुग्रहकारणात्॥ १८॥ तस्माद्विराजशार्दूलधर्मःश्रेष्ठत रःस्मृतः॥ सराजायःप्रजाःशास्तिसाधुकृत्पुरुषर्षभ॥ १९॥ कामक्रोधावनादृत्यधर्ममेवानुपालय॥ धर्मःश्रेयस्करतमोराज्ञांभरतसत्तम॥ २० ॥ धर्मस्यब्राह्म णोयोनिस्तस्मात्तान्पूजयेत्सदा॥ ब्राह्मणानांचमांधाताःकुर्यात्कामानमत्सरी॥ २१॥ तेषांत्यकामकरणाद्राज्ञःसंजायतेभयं ॥ मित्राणिनचवर्धंतेतथामित्री भवंत्यपि॥ २२॥ ब्राह्मणानांसदासूयाद्बाल्याद्वैरोचनोबलिः॥ अथास्माच्छ्रीरपाक्रामद्यास्मिन्नासीत्प्रतापिनी॥२३॥ ततस्तस्मादपाक्रम्यसागच्छत्पाकशा सनं॥ अथसोन्वतपत्पश्चाच्छ्रियंदृष्ट्वापुरंदरे॥ २४॥ एतत्फलमसूयायाअभिमानस्यवाविभो॥ तस्माद्बुध्यस्वमांधातर्मात्वांजह्यात्प्रतापिनी॥२५॥ दर्पोनाम श्रियःपुत्रोजज्ञेऽधर्मादितिश्रुतिः॥ तेनदेवासुराराजन्नीताःसुबहवोव्ययं॥ २६॥ राजर्षयश्चबहवस्तथाबुध्यस्वपार्थिव॥ राजाभवतितंजित्वादासस्तेनपराजि तः॥ २७॥ सयथादर्पसहितमधर्मंनानुसेवते ॥ तथावर्तस्वमांधातश्चिरंचेत्स्थातुमिच्छसि॥ २८॥ मत्तात्प्रमत्तात्पौगंडादुन्मत्ताच्चविशेषतः॥ तदभ्यासादुपा वर्तसंहितानांचसेवनात्॥ २९॥ निगृहीतादमात्याच्चस्त्रीभ्यश्चैवविशेषतः॥ पर्वताद्विषमाद्दुर्गाद्धस्तिनोश्वात्सरीसृपात् ॥ ३० ॥

त्यापंतावद्यातनाकरइत्यर्थः

॥१७॥१८॥१९॥२०॥२१॥अमित्रीभवंतिवर्धंते॥२२॥असूयात्असूयातः लिंगव्यत्ययआर्षः असूययाअततिसततंवर्ततइतिवाअसूयात्॥२३॥२४॥२५॥ अधर्मादितिच्छेदः ॥२६॥ तंदर्पं ॥ २७ ॥ ॥२८॥ पौगंडात्बालकात्अज्ञादित्यर्थः पाषंडादितिमुख्यःपाठः मत्तादिभ्यउपावर्तपरावृत्तिंभज तदभ्यासात्तैःसहपरिचयात् संहितानांमिलितानांचतेषांसेवनाच्चसुतरामुपावर्तेत्यर्थः ॥२९॥३०॥

Digitized by Google